

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2277/2016
27.09.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Љубисав Гладовић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, ГГ, сви из ..., које заступа пуномоћник Александар Стевановић адвокат из ..., ДД из ..., ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, сви из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужених (I-III) изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1311/2016 од 29.07.2016. године, у седници већа одржаној дана 27.09.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.1311/2016 од 29.07.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П бр.314/2015 од 11.01.2016. године у ставу првом изреке, утврђено је да тужилац има право службености сезонског и повремениог карактера за пролазак запрегом, пољопривредном механизацијом и пешице ради доласка у своје повласне кат. парцеле број ... и ..., обе КО ..., а преко кат. парцеле број ... КО ..., која је заједничка својина тужених, као послужне, што су тужени дужни признати и трпети и дозволити да се тужилац описаним правом службености користи. Одбијен је тужбени захтев да се утврди да тужилац има право службености сталног карактера на наведеној непокретности у заједничкој својини тужених. Ставом другим одлучено је да свака странка свони своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж бр.1311/16 од 29.07.2016. године жалбу тужених одбио, а жалбу тужиоца делимично усвојио, и делимично одбио, тако што је наведену првостепену пресуду преиначио и утврдио да тужилац има право службености сталног карактера за пролазак запрегом, пољопривредном механизацијом и пешице ради доласка у своје повласне катастарске парцеле број ... и ... обе КО ..., а преко кат. парцеле број ... КО ... као

послужне, што су тужени дужни трпети и дозволити да се тужилац описаним правом службености користи, док је у преосталом побијаном делу пресуда потврђена. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени (I-III) су изјавили благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужилац је предлажио да се ревизија тужених одбије као неоснована, а трошкове је опредељено тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе које би могле представљати основ за уважавање ревизије тужених нема.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник катастарских парцела број ... њива површине 0,3013 ха и број ... њива површине 0,2975 ха, обе у КО ..., које је наследио од свог покојног оца и користио их за пољопривредну обраду и узгој свиња. Парцеле су катастарски одвојене, али на терену чине једну целину и представљају повласно добро. Да би дошао до њих тужилац је, као и његов отац за живота користио спорни путни правац који се простире преко кат. парцеле број ... потез „...“ - земљиште под зградом, објектом. Ова парцела као послужно добро је у заједничкој својини тужених. Проласку тужиоца и његовог оца нису се противили ни тужени, нити њихови правни претходници. Део спорног путног правца, од тремеђе катастарских парцела број ..., ... и ... (између катастарских парцела ... и ... до тремеђе катастарских парцела број ..., ... и ...) у дужини од око 160м ширине 2,5м и површине око 0,0400ха преоран је заједно са катастарском парцелом број ... на којој је засејана и пожњевена пшеница, а на терену је стрњик без трагова пролаза – колотрага. Заораном делу претходи путни правац који је затрављен са видљивим колотрагом, а део који се надовезује је затрављен. Након преоравања средњег дела спорног путног правца од стране сина тужене ГГ, тужилац своје парцеле није обрађивао, односно није пролазио дотадашњим путним правцем преко кат. парц. бр. ..., већ је покренуо парницу за расправљање питања права пролаза у судском поступку. Раније вођеном парницом по тужби Општине Крупањ против правних претходника тужених, одбијен је тужбени захтев за утврђење права и предаје у посед земљишта тада под парц. бр. ..., због тога што то није сталан пут и нема стално обележену трасу већ се поједина лица користе службеношћу пролаза преко те парцеле у заједничкој сусвојини правних претходника овде тужених.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужилац, који је лично и претходно његово отац, пролазио преко 20 година спорним путем, без противљења тужени, стекао право повремене сезонске стварне службености за пролазак запрегом, пољопривредном механизацијом или пешице ради доласка у своје повласне парцеле а преко послужног добра која је у заједничкој својини тужених, у ком делу је усвајио тужбени захтев. Одбијен је захтев за утврђење да има право службености сталног карактера на предметним непокретностима.

Другостепени суд у побијаној одлуци изражава другачији правни став у погледу карактера стварне службености тужиоца, због природе пољопривредних послова, па је утврдио да тужилац има право службености сталног карактера за пролазак запрегом, пољопривредном механизацијом и пешице ради доласка у своје повласне катастарске парцеле, преко послужних катастарских парцела, тужених.

Неосновано се ревизијом тужених указује да је материјално право погрешно примењено.

Према члану 54. Закона о основама својинско правних односа стварна службеност стиче се одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година а власник послужног добра се томе није противио. Стварна службеност се не може стећи одржајем ако је вршена злоупотребом поверења власника или држаоца послужног добра, силом преваром или ако је службеност уступљена до опозива.

Како из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац катастарске парцеле које представљају повласна добра користио за пољопривредну обраду, а затим и за узгој свиња, а да природа пољопривредних послова којима сезона траје од марта до новембра уз додатно бављење сточарством, намеће потребу сталности стварне службености тужиоца, то је правилно становиште другостепеног суда у погледу карактера стварне службености. Стварном службеношћу сталног карактера послужно добро у заједничкој својини тужених неће бити оптерећено у већој мери у смислу начела рестрикције као једне од основних карактеристика права стварне службености из члана 50. став 1. Закона о основама својинско правних односа. При томе је послужна кат. парцела бр. ... КО ..., која се води као пољопривредно земљиште, у природи некатегорисани пут.

По оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је применом члана 54. Закона о основама својинско правних односа преиначио првостепену пресуду у погледу трајног карактера утврђене стварне службености, па су неосновани ревидентови наводи о погрешној примени материјалног права.

С обзиром да је утврђено да цела кат.парц. ... КО ... као послужно добро у ствари представља некатегорисани пут, то су без утицаја ревизијски наводи тужених да побијана одлука не садржи идентификацију пута до послужног добра.

Како се ни осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци под један на основу члана 414. ЗПП.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, захтев тужиоца за накнаду ових трошкова је одбијен, као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић